

Mobiliteitsbrief

02

INTERVIEW
**Verkeersveiligheidsplan
in detail**

04

#VCV2026
**Wie wint de
Verkeersveiligheidsprijs?**

06

IN DE KIJKER
**Dashboard
verkeersongevallen**

07

KORTJES
**Hoe goed
scoret De Lijn?**

Vlaams Congres

Verkeersveiligheid 2026

Vlaanderen
is mobiliteit &
openbare werken

DEPARTEMENT
MOBILITEIT &
OPENBARE WERKEN

Pascal Lammar, beleidsmedewerker bij het Departement Mobiliteit en Openbare Werken
Stijn Daniels van Transport & Mobility Leuven

© DMOW

Verkeersveiligheidsplan pakt pijnpunten aan

Op 17 maart is het nieuwe Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen een van de belangrijkste topics op het Verkeersveiligheidscongres met als thema 'Veilig verkeer start met engagement'. We zetten de interessantste inzichten op weg naar Vision Zero al op een rijtje.

Het Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen voor 2026-2030 kwam tot stand na een omgevingsanalyse uitgevoerd door Vias institute in opdracht van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) en een grondige doorlichting van het vorige plan.

"Het aantal verkeersdoden daalde de laatste tien jaar met 36 procent", onderstreept Pascal Lammar, beleidsmedewerker bij het Departement MOW. "Er zijn nog enkele verkeersveiligheidsdoelen waarvoor we nog niet op schema zitten. Daar gaan we mee aan de slag."

Fietsers blijven kwetsbaar

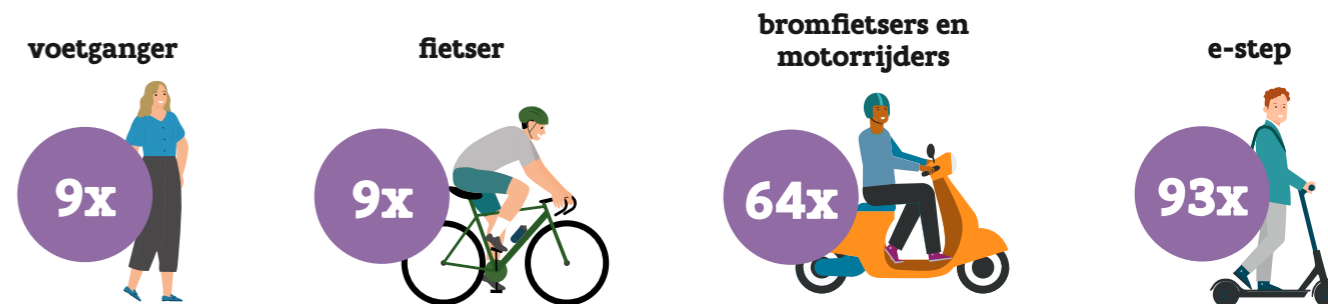
Eén van de bevindingen uit de omgevingsanalyse is dat het bij vier van de tien ongevallen, gaat om een fietser. "Het inzetten op de modal shift en promoten van fietsgebruik verklaart die cijfers voor een deel", zegt Pascal Lammar. "De Vlaming fietst meer en precies daarom blijven we inzetten op veiligere fietsinfrastructuur."

Het Verkeersveiligheidsplan blijft fors investeren in de aanleg van **veilige fietspaden** (meer dan 300 miljoen euro per jaar). Daarnaast verhogen we het beschikbare budget voor het Fietsfonds vanaf 2026 van 15 miljoen naar 25 miljoen euro. Zo ondersteunen we lokale besturen bij de aanleg van veilige en comfortabele fietsinfrastructuur.

8 tot 80+ norm voor senioren

Het overlijdens- en ongevalsrisico bij senioren als kwetsbare weggebruiker ligt gemiddeld hoger dan voor andere leeftijdsgroepen. "Senioren verplaatsen zich bovendien meer met de fiets en te voet. Dat maakt hen kwetsbaar", zegt Pascal Lammar.

We gebruiken daarom in het Verkeersveiligheidsplan de '8 tot 80+ norm' of Kindnorm als uitgangspunt. Die norm staat voor **veilige, vergevingsgezinde, comfortabele en duidelijke verkeersinfrastructuur**, zowel op maat van kinderen als +80-jarigen.

...meer risico op verwondingen dan de inzittenden van een auto

Campagnes voor e-steps

De elektrische steps bieden potentieel voor *last mile* verplaatsingen, maar niet zonder gevaar voor de veiligheid. Het risico op een ongeval met verwondingen blijkt 93 keer groter met de e-step dan met de auto.

In het Verkeersveiligheidsplan zijn verschillende acties opgenomen om de **veiligheid bij micromobiliteit** te verhogen zoals onder meer doelgroepgerichte campagnes voor een correct en veilig gebruik, gepaste opleidingen en eventueel aandacht voor deze problematiek binnen het verkeersveiligheidsplan met lokale besturen.

De omgevingsanalyse bracht ook andere prioritaire aandachtspunten aan het licht: onder meer onaanpaste rijsnelheid, zich verplaatsen onder invloed, afleiding, slaperigheid en gordeldracht (vooral achterin de wagen).

De evaluatiestudie van het vorige Verkeersveiligheidsplan en de benchmark die Transport & Mobility Leuven uitvoerde toonde aan dat onze aanpak in lijn ligt met die van andere landen en regio's. "Wij bevelen aan om extra in te zetten op een zogenaamde veilige **stelsysteem**", zegt Stijn Daniels van Transport & Mobility Leuven. "Menselijke fouten kunnen we nooit uitsluiten, maar we moeten streven naar een mobiliteitssysteem waarbij die menselijke fouten niet tot dodelijke slachtoffers leiden."

Engagement van lokale besturen

Voor de realisatie van het maatregelenpakket in het Verkeersveiligheidsplan rekenen we op het engagement van de lokale besturen en andere stakeholders om de verkeersveiligheid te verbeteren.

"In 2026 willen we het al aangehaalde **verkeersveiligheidsplan** met lokale besturen finaliseren", zegt Pascal Lammar. "Het verkeersveiligheidsplan moet lokale overheden voorzien van praktische handvaten om beleid te ontwikkelen dat de verkeersveiligheid bevordert. Daarnaast krijgt het vademecum Voetgangersvoorzieningen een update en houden we het vademecum Fietsvoorzieningen up-to-date. Met elke euro die we in onze wegen investeren, willen we de verkeersveiligheid verhogen."

Meer weten?

Sluit aan bij sessie 1.1 Het nieuwe Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen op het Vlaams Congres Verkeersveiligheid. Uitgebreide info vind je op www.vlaamscongresverkeersveiligheid.be.

Voor meer details over het Verkeersveiligheidsplan en de voorafgaande omgevingsanalyse surf je naar www.vlaanderen.be/mobiliteit-en-openbare-werken/verkeer/verkeersveiligheidsplan-vlaanderen.

En de award gaat naar...

Deze drie initiatieven zijn genomineerd voor de Vlaamse Verkeersveiligheidsprijs 2026.

Minder verkeerslichten, meer verkeersveiligheid?

STAD ANTWERPEN

Geen klassieke aanpak in Antwerpen. Voor een veiligere en leefbaardere stad haalt het stadsbestuur op steeds meer plekken de verkeerslichten weg. In zones met 30 km/u zijn die vaak overbodig.

De stad Antwerpen stelde vast dat de afwezigheid van verkeerslichten **weggebruikers net stimuleert om attenter en defensiever te rijden**. Het creëert een ruimte waar voetgangers, fietsers en automobilisten elkaar actief waarnemen en respecteren. Dat levert alleen maar voordelen op: meer verkeersveiligheid, lagere wachttijden voor actieve weggebruikers, minder uitstoot en een aantrekkelijkere leefomgeving.

De voorbije tien jaar verdwenen de lichten al op 26 kruispunten of oversteekplaatsen. In de toekomst staan er nog meer op de planning.

Coalitie Kindnorm

MOBIEL 21

Mobiel 21 bouwt een coalitie rond een Kindnorm die inzet op veilige routes, kindvriendelijke buurten en inspraak voor kinderen en jongeren. Vandaag is de openbare ruimte nog te weinig afgestemd op kinderen en jongeren. De Kindnorm wil daar verandering in brengen en roept op om **hun perspectief centraal te zetten in mobiliteitsbeleid** en maatregelen aan te passen aan hun noden en wensen.

Een kindvriendelijke aanpak vraagt keuzes op meerdere vlakken. Van inrichting tot snelheid en veiligheid. De Kindnorm helpt om keuzes bewust te maken, met het recht op veilige en gezonde mobiliteit als uitgangspunt. Zo groeit mobiliteit mee met jonge voetgangers en fietsers.

De visietekst geeft een inzicht in de urgentie en het belang van de Kindnorm. Ze reikt aanbevelingen aan om het mobiliteitssysteem en de openbare ruimte echt kindvriendelijk te maken. Het kan een drive zijn om Europees en internationaal de toepassing van de Kindnorm in het mobiliteitsbeleid te realiseren.

Fietswijzer

DE WERKVENNOOTSCHAP

Met de Fietswijzer onderzocht De Werkvennootschap via online bevestigingen en in focusgroepen waarom fietsers wel eens een werfsignalisatie negeren of toch besluiten om door de werf te fietsen. Maar ook waarom aannemers niet altijd de tijd nemen om goede bewegwijzering te plaatsen bij een omleiding. Die patronen willen ze doorbreken.

Een jaar lang hebben ze getest hoe je fietsers met subtiele gedragssturingen kan aanzetten om de officiële omleiding te volgen. Tegelijk onderzochten ze ook welke praktische tools aannemers kunnen inzetten om tot veilige omleidingen te komen. Fietswijzer toont hoe je met **slimme gedragssturing én heldere communicatie** zowel de veiligheid als het vertrouwen op de werf verhoogt.

En de winnaar is...

Bij het drukken van deze Mobiliteitsbrief was de winnaar nog niet bekend. Op het Vlaams Congres Verkeersveiligheid kiest het publiek de winnaar. Wil je weten wie met de prijs naar huis ging? Surf vanaf 17 maart naar www.vlaamscongresverkeersveiligheid.be/verkeersveiligheidsprijs/.

Provincie gidst Antwerpse gemeenten

Met het traject Verkeersveilige Gemeente ondersteunt en begeleidt de provincie Antwerpen de lokale besturen op weg naar nul verkeersdoden. Bijna alle Antwerpse lokale besturen maken gebruik van de succesformule.

Het dashboard verkeersongevallen toont in detail waar er ongevallen plaatsvonden, hier in de gemeente Nijlen

De ambitie van het traject Verkeersveilige Gemeente is helder: geen verkeersslachtoffers meer. Dat doet het project door verkeersveiligheid op een structurele manier te integreren als een vanzelfsprekend onderdeel in het beleid van gemeenten en politiezones. De provincie Antwerpen kan hiervoor rekenen op de ondersteuning van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV), de federale diensten van de gouverneur en Ouders van Verongelukte Kinderen - Samen Actief voor Veilig verkeer (OVK-SAVE).

“We begeleiden lokale besturen bij het uittekenen van een plan en visie op hun lokaal verkeersveiligheidsbeleid”, zegt Tina Caers, Diensthoofd Mobiliteit bij de provincie Antwerpen. “We beginnen met een nulmeting van het aantal ongevallen en kijken ook mee naar de plannen die er al zijn. Als het kan, proberen we *quick wins* te boeken op het vlak van verkeersveiligheid.”

Dashboard verkeersongevallen

Via het dashboard verkeersongevallen brengt de provincie Antwerpen gedetailleerd in kaart waar er ongevallen gebeuren. Zo kunnen gemeenten identificeren waar de verkeersgevaarlijke punten liggen. “Het dashboard verkeersongevallen toont de actuele ongevalsdata rechtstreeks uit de politiedatabanken. De actuele cijfers versterken de verkeersveiligheidsreflex bij de lokale besturen”, zegt Tina Caers.

Het traject Verkeersveilige Gemeente organiseert ook een paar keer per jaar een Lerend Netwerk-event. Daar kunnen gemeenten kennis delen en inspiratie opdoen. Jaarlijks is er ook een Dag van de Verkeersveilige Gemeente.

Zo draagt het traject Verkeersveilige Gemeente actief bij aan het terugbrengen van het aantal verkeersslachtoffers. “Als provincie versterken we met succes het Vlaamse verkeersveiligheidsbeleid over de grenzen heen met kennis, begeleiding en samenwerking”, besluit Mireille Colson, gedeputeerde voor Mobiliteit in de provincie Antwerpen.

Meer weten?

Sluit aan bij sessie 2.5 Samen werken aan verkeersveilige gemeenten op het Vlaams Congres Verkeersveiligheid.

Uitgebreide info vind je op www.vlaamscongresverkeersveiligheid.be.

Proefproject met AI-camera's in Halle

Het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) heeft in februari drie weken lang slimme camera's getest aan het kruispunt van Prinsensbos met de Weerstandsstraat in Halle. De camera's gebruiken artificiële intelligentie om weggebruikers nauwkeuriger te herkennen, ook wanneer ze stilstaan. Zo kunnen de verkeerslichten beter inspelen op de actuele verkeerssituatie. Na een analyse van de resultaten beslist AWV of deze technologie in de toekomst breder wordt ingezet.

wegenverkeer.be/proefproject-halle.

Eerste evaluatie van basisbereikbaarheid en de openbaar vervoerplannen

De Vervoersautoriteit heeft een eerste evaluatie opgemaakt van de uitrol van basisbereikbaarheid en de openbaar vervoerplannen. Die evaluatie focust onder meer op modal split, gebruik, budget en kostefficiëntie, klanttevredenheid en toegankelijkheid van het openbaar vervoer. Het rapport bevat ook enkele beleidsadviezen en -aanbevelingen. De Vervoersautoriteit werd in 2025 opgericht binnen het Departement Mobiliteit en Openbare Werken en speelt een centrale rol in het vormgeven en coördineren van het openbaar vervoer in Vlaanderen met De Lijn als belangrijkste partner.

vlaanderen.be/departement-mobiliteit-en-openbare-werken/beleidstemas/vervoersautoriteit.

Bijna 8 op 10 reizigers tevreden over De Lijn

Uit een tevredenheidsonderzoek dat het Departement Mobiliteit en Openbare Werken door Ipsos liet uitvoeren, blijkt dat de overgrote meerderheid van de reizigers van De Lijn tevreden zijn over hun rit. 78 procent geeft een score van 7 op 10 of hoger. Reizigers zijn vooral erg tevreden over het veiligheidsgevoel en de rijstijl en vriendelijkheid van de chauffeur. De drukte, netheid op de bus en het tijdig vertrek aan de opstaphalte blijven actiepunten.

vlaanderen.be/departement-mobiliteit-en-openbare-werken/pers/persberichten.

Basisopleiding taxiregeling

De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) organiseert samen met het Departement Mobiliteit en Openbare Werken in het voorjaar van 2026 een basisopleiding rond taxiregeling. De opleiding geeft lokale besturen een helder overzicht van het Vlaamse taxidecreet, de rol en verantwoordelijkheden van gemeenten en de belangrijkste aandachtspunten uit de praktijk.

www.vvsg.be/opleidingen/kalender.

Agenda

17 maart

Vlaams Congres Verkeersveiligheid

19 maart

- Collegagroep mobiliteit West-Vlaanderen
- Webinar: Steeds meer deelauto's, waar parkeer je ze?

23 maart

Collegagroep mobiliteit provincie Oost-Vlaanderen

24 maart

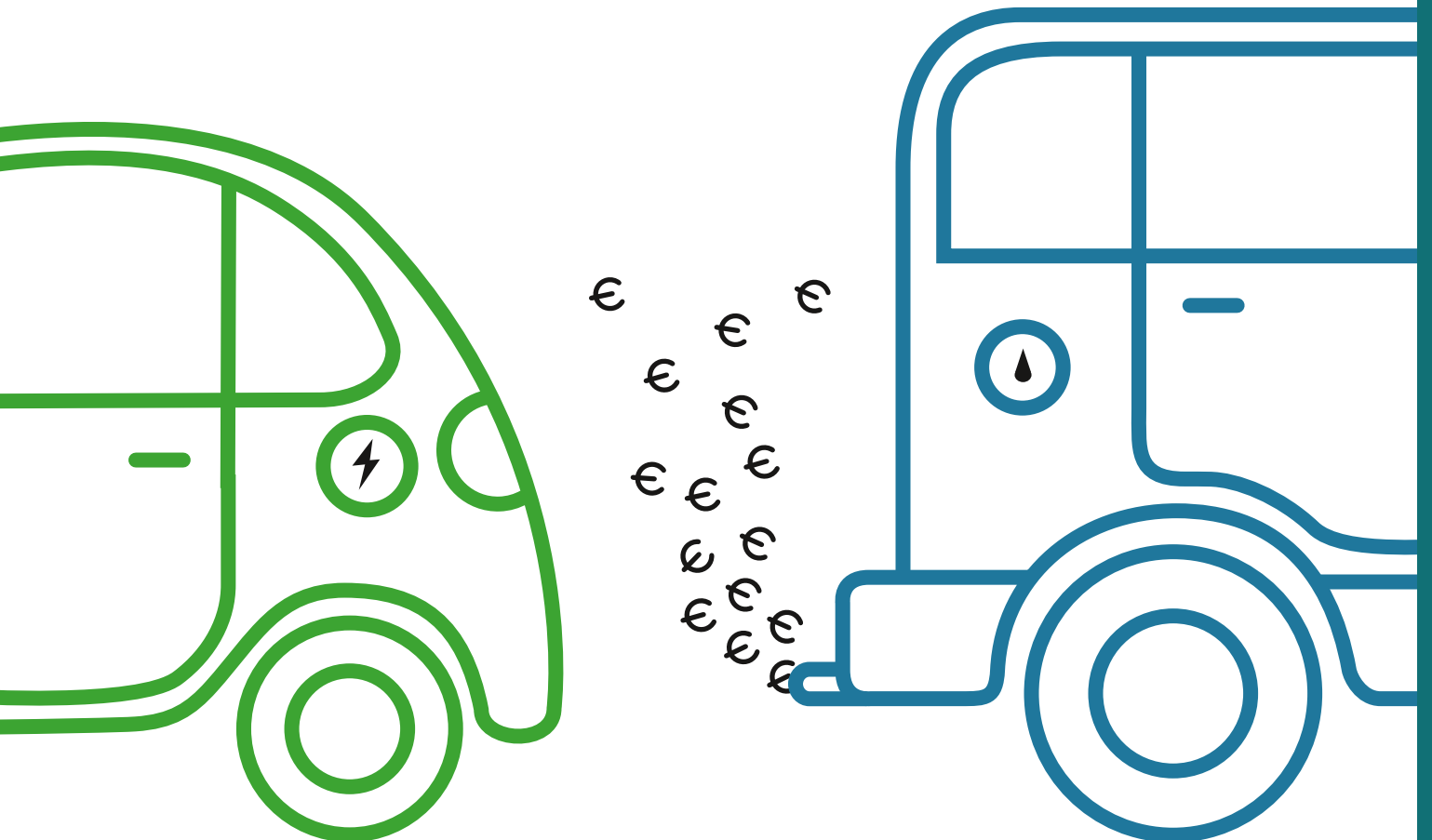
Collegagroep mobiliteit provincie Limburg

26 maart

- Minder borden, meer verkeersveiligheid
- Congres Verkeer op school

Bekijk de agenda op mobiliteitsbrief.be/agenda

Wat kost je auto nu echt?

Toe aan een nieuwe wagen? Vergelijk eerst de all-in kost.

Nood aan een nieuwe wagen? Met de Total Cost of Ownership (TCO)-tool van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken vergelijk je de totale kostprijs (inclusief brandstof, verzekering, onderhoud...) van milieuvriendelijke voertuigen met die van traditionele verbrandingswagens. De tool brengt alle kosten overzichtelijk in kaart. Handig als beleidsinstrument voor lokale besturen.

mow.vlaanderen.be/tco

Mobiliteitsbrief biedt lokale overheden informatie over hoe een duurzaam lokaal mobiliteitsbeleid uitgewerkt kan worden in samenwerking met andere partners en overheden. Alle Vlaamse burgemeesters, schepenen voor mobiliteit, mobiliteitsambtenaren en andere geïnteresseerde mobiliteitsprofessionals krijgen een exemplaar. **Redactie en vormgeving:** Connect Communicatie. **Redactieadres:** info@mobiliteitsbrief.be. **Redactieraad:** Vertegenwoordigers van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, het kabinet van de Vlaamse minister bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken, het Agentschap Wegen en Verkeer, De Lijn, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, Vlaamse Stichting Verkeerskunde, Vias Institute. **Verantwoordelijke uitgever:** Nick Landuyt, Departement Mobiliteit en Openbare Werken: Simon Bolivarlaan 17 bus 437, 1000 Brussel. © 2026 Vlaamse overheid – Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

